

Betoog NFI- Forensisch onderzoek voor een veiliger samenleving

Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) is een wetenschappelijk kennis- en expertisecentrum voor forensisch onderzoek. Bij forensisch onderzoek kan je bijvoorbeeld denken aan DNA-onderzoek, het verrichten van gerechtelijke secties, het onderzoeken van vezels of het demonteren van chips en het uitlezen van digitale informatie uit telefoons van verdachten.

Voor een veiliger samenleving

Het NFI is een uniek instituut met bijna 40 verschillende wetenschappelijke forensische disciplines onder dak. Onze missie is 'gericht op de waarheid, geleid door de wetenschap, voor een veiliger samenleving.' De maatschappij wordt ontwricht door ondermijnende criminaliteit. Voor de bestrijding ligt een belangrijke taak voor opsporingsdiensten, het Openbaar Ministerie en bestuurders, maar ook voor het NFI. Het belang van forensische opsporing neemt toe, zoals de minister al signaleerde in de [visie op forensisch onderzoek](#). We kunnen steeds sneller werken en halen steeds meer informatie uit kleinere sporen. De maatschappelijke relevantie van het NFI blijkt uit de bijdrages die we leveren aan onderzoeken van politie en OM. Maar zeker ook door onze kennisoverdracht en door de talloze innovaties in het forensisch onderzoeksveld. Mede dankzij het NFI worden ernstige misdaden die de maatschappij ontwrichten opgelost. We leveren daarnaast bijdrages aan internationale onderzoeken van bijvoorbeeld het internationaal strafhof (ICC) en de Verenigde Naties. Het NFI leverde bijvoorbeeld recent een bijdrage aan het forensisch onderzoek in Oekraïne. Het NFI is internationaal een veelgevraagd instituut.

Een (Veer)krachtig NFI

Het forensisch onderzoeksveld is constant in beweging en daarmee het NFI ook. In het verleden werd geconstateerd dat het NFI kampt met cultuurproblemen van een diepgewortelde aard. Het NFI moest hiermee aan de slag. Een visitatiecommissie heeft op de vorderingen toegezien. Er zijn nog stappen te zetten, maar [de derde en laatste visitatiecommissie onder leiding van Winnie Sorgdrager](#) heeft in 2021 geconstateerd dat we weer een gezonde organisatie zijn. Zo voelen wij dat ook. De kracht van het NFI zit in de combinatie van kennis, expertise en ervaring van NFI'ers, waarmee we het forensisch onderzoek constant innoveren. We doen ons werk nooit alleen, we zijn altijd onderdeel van een groter geheel. We werken samen met universiteiten en het bedrijfsleven om voorop te lopen bij nieuwe ontwikkelingen. Dat hebben we nodig om klaar te blijven staan voor de forensische vraag van morgen. Digitalisering en automatisering bieden kansen om slimmer te werken en steeds grotere volumes onderzoek te doen en die ook steeds sneller te verwerken. Het NFI heeft het afgelopen jaar als eerste forensisch instituut ter wereld [het DNA-proces van begin tot eind geautomatiseerd](#). Het NFI werkt aan de vernieuwing van IV om de forensische data en informatie sneller en uitgebreider uit te wisselen met politie en OM. Door de ontwikkeling van de [software DNAXs](#) kunnen we inmiddels grote hoeveelheden DNA-gegevens tussen zaken vergelijken. Hiermee brengen we zaken met elkaar in verband, en maken we, op verzoek van het OM en politie, criminele netwerken inzichtelijk. Dit is een belangrijke stap in de richting van 'ketenbrede forensische intelligence'. Forensic intelligence is, behalve het gericht inzetten van forensische kennis, ook het kwantitatief en kwalitatief analyseren van data om betekenisvolle patronen van een criminele organisatie te identificeren.

Creativiteit om criminelen te verstoren

Mensen verzamelen steeds meer data met hun computer, telefoon maar ook met hun auto. Die data kunnen bijdragen aan de waarheidsvinding. Naast de steeds verbeterende beveiliging van apparatuur, vormt het hoge tempo van vervanging een uitdaging. De telefoon van vandaag is morgen alweer verouderd.

Het is dit jaar vijf jaar geleden dat de opsporing beschikking kreeg over een schat van digitale informatie van de servers van Ennetcom. Sindsdien zijn er tal van andere communicatiediensten ontsleuteld en hier zijn honderden strafzaken uit voort gekomen. De enorme bergen aan digitale data hebben bij de politie en het OM voor een andere manier van opsporen en vervolgen gezorgd. Het NFI heeft hier ook een rol in. Het NFI is het gelukt om bij de berichten van de berichtendiensten op individuele in beslag genomen telefoons te komen. Politie en OM bedachten toen dat toegang tot de berichten makkelijker zou moeten kunnen. Ze besloten de data van de servers te halen. Bij Encrochat hebben ze de berichten live mee kunnen lezen. Het NFI heeft vervolgens een methode ontwikkeld om de grote hoeveelheden berichten te ontsleutelen en inzichtelijke te maken met alle forensische en juridische waarborgen. Het NFI beschikte namelijk over de zelf ontwikkelde [digitale zoekmachine Hansken](#), waarmee opsporingsdiensten grote hoeveelheden data kunnen doorzoeken en analyseren. Daarmee kon controleerbaar en alleen na toets van een rechter informatie toegankelijk worden gemaakt voor de opsporingsdiensten. Het NFI ontwikkelde ook [een model om levensbedreigende berichten eruit te filteren](#), waarmee politie en OM tientallen liquidaties, ontvoeringen en mishandelingen hebben voorkomen. Meer in de bijlage!